

SAMÞYKKTIR

fyrir Sparisjóð Höfðhverfinga.

I. KAFLI

Stofnun, nafn, ábyrgð og stjórn sjóðsins.

1. gr.

Sjóðurinn heitir Sparisjóður Höfðhverfinga og skal heimili hans og varnarþing vera í Grýtubakkahreppi í Suður-Þingeyjarsýslu.

2. gr.

Ábyrgðarmenn sjóðsins skulu ekki vera færri en 15 og ábyrgðarfé ekki minna en kr. 3000.00. Skal stjórninni skylt að gera það, sem í hennar valdi stendur, til þess að sjá um að ábyrgðarmenn verði aldrei færri. Ábyrgð getur eigi fallið niður nema fyrir andlát, burtflutning úr hreppnum, missi fjárforræðis, gjaldþrot, nauða-samninga eða ef maður verður öreigi á annan hátt.

3. gr.

Stjórn sjóðsins skipa þrjú menn. Skulu tveir þeirra kjörnir á aðalfundi úr flokki ábyrgðarmanna, en einn af sýslunefnd Suður-Þingeyjarsýslu á sama tíma og gildir kosning þeirra allra til þriggja ára. Stjórnarnefndarmenn má endurkjósa, en hafi þeir setið í stjórninni 4 ár samfleytt, er þeim ekki skylt að taka við kosningu fyrri en að fjórum árum liðnum. Stjórnin kýs formann úr sínum flokki. Deyi stjórnarnefndarmaður, kjörinn af ábyrgðarmönnum, flytji burtu úr héraðinu eða falli ábyrgð hans niður á annan lögmætan hátt, skal þegar í stað kalla saman fund ábyrgðarmanna og kjósa annan í hans stað fyrir það sem eftir er af kjörtímabilinu. Deyi stjórnarnefndarmaður, kjörinn af sýslunefnd, eða verði á lögmætan hátt óhæfur til þess að gegna stjórnarstörfum, skal tafarlaust beiðast þess, að sýslunefnd kjósi annan í hans stað. Ekki má stjórnin reka eigin lánstarfsemi eða aðra atvinnu, er komið geti í bága við hagsmuni sjóðsins. Stjórn sparisjóðsins ræður starfsmenn hans og hefur umsjón með öllum framkvæmdum sjóðsins. Birta skal í blaði því, sem flytur stjórnarvaldaauglýsingar, hverjir séu stjórnendur sjóðsins og starfsmenn, og hverjir geti undirritað kvittanir og aðrar yfirlýsingar, svo að skuldbindandi sé fyrir sjóðinn gagnvart viðskiptamönnum hans. Stjórnendum sjóðsins ber einn fyrir alla og allir fyrir einn ábyrgð á því að ekkert af fé sjóðsins fari forgörðum fyrir hirðuleysi. Tapist eitthvað af fé sjóðsins fyrir handvömm eða óráðvendni sparisjóðsstjórnar eða einhverra starfsmanna sjóðsins, endurskoðunarmanna eða annarra, sem við hann eru riðnir, skal hlutaðeigendum skylt að bæta skaðann, ef krafizt er, og sæti þeir auk þess hegningu eins og lög standa til um sýslunarmenn hins opinbera.

4. gr.

Stjórnendur sjóðsins og starfsmenn mega ekki taka lán úr sjóðnum. Eigi mega þeir heldur ábyrgjast lán úr honum fyrir aðra.

5. gr.

Tilkynna skal stjórnarráðinu tafarlaust hverjir kosnir eru í stjórn sjóðsins.

6. gr.

Við sparisjóðinn skulu vera að minnsta kosti tveir starfsmenn, féhirðir og bókarí. Það skal jafnan vera aðalreglan, að eigi má greiða neina upphæð úr spari-

sjóðnum né í hann, nema tveir af starfsmönnum hans eða stjórnendum séu viðstaddir og riti þeir upphæðina tafarlaust í bækur sparisjóðsins, hvor um sig. Þó má féhirðir veita móttöku greiðslum í sjóðinn án þess að annar starfsmaður sé viðstaddur, en þá skal hann tafarlaust rita greiðsluna inn í bækur sparisjóðsins. Sömu leiðis getur féhirðir greitt fé úr sjóðnum gegn ávísun formanns, þó að aðrir starfsmenn séu eigi viðstaddir. Heimilt er að stjórnin hafi þessi störf með höndum.

Aðalfundur ákveður þóknun starfsmanna fyrir 3 ár í senn, að fengnum tillögum stjórnarinnar. Starfsmenn sparisjóðsins skulu ráðnir til eigi skemmri tíma en eins árs í senn og er stjórninni heimilt að segja þeim upp starfinu, eða vika þeim frá fyrirvaralaust, ef henni virðast nægar sakir til. Skal formaður þá kalla saman fund ábyrgðarmanna þegar í stað og leggur sá fundur fullnaðarúrskurð á málið.

7. gr.

Féhirðir skal setja tryggingu fyrir fé því, sem honum er trúað fyrir. Stjórnarráðið ákveður fjárhæð tryggingar að fengnum tillögum sparisjóðsstjórnar.

8. gr.

Sérhverja greiðslu í sjóðinn og úr honum skal tafarlaust skrá í dagbókina, og aðrar þær bækur, er greiðslan á að koma í. Greiðsla afborgana og vaxta á lánum skal jafnframt ritast á hlutaðeigandi skuldabréf.

9. gr.

Allar bækur sjóðsins skulu skýrt og greinilega færðar og allar fjárhæðir þannig ritaðar, að enginn vafi geti á því leikið hver upphæðin er. Sé einhverri tölu breytt, sakir skakkrar innfærslu, skal breytingin þannig gerð, að sjá megi hverju breytt hafi verið. Dagsetningar skal greinilega getið við hverja einstaka greiðslu.

10. gr.

Stjórnarfundir skulu haldnir þegar þörf krefur og ákveður stjórnin hvernig haga skuli daglegri starfrækslu sjóðsins.

11. gr.

Eigi síðar en í febrúarlok skal aðalfundur haldinn og boðar formaður til hans skriflega með viku fyrirvara. Skulu þar lagðir fram reikningar sjóðsins fyrir næstliðið almanaksár, með athugasemdum endurskoðenda og svörum stjórnar og leggur fundurinn úrskurð á þá. Aukafundi boðar formaður á sama hátt þegar honum þykir þörf á, eða minnst 8 ábyrgðarmenn óska þess. Fundur er lögmaður þegar helmingur ábyrgðarmanna mætir. Mæti eigi helmingur ábyrgðarmanna, skal boða fund að nýju á sama hátt og er hann þá lögmaður hversu fáir sem mæta. Á fundum ræður afl atkvæða. Þó má eigi gera breytingar á samþykktum sparisjóðsins, nema $\frac{2}{3}$ hlutar fundarmanna á lögmaðum fundi samþykki.

II. KAFLI

Um innlög í sjóðinn, inn- og útborganir, vexti og vaxtagreiðslur o. fl.

12. gr.

- Innlög eru tekin í gjaldgengum peningum og eigi minna en ein króna.
- Það, sem lagt er inn í sjóðinn, færast í innstæðubók og fær hver innlagsmaður reikning.
- Sem skírteini fyrir innstæðu fær hver innlagsmaður viðskiptabók með sömu

165
20. des.

yfirskrift og einkennistölu og í innstæðubók stendur. Á bókina skal letrað, að samþykktir sjóðsins, gildandi lög og reglugerðir sparisjóðsins séu til athugunar á skrifstofu sparisjóðsins og geti innstæðueigendur fengið þær ef þeir óska. Eigandi greiðir andvirði bókarinnar til sparisjóðsins þegar hann hefur lagt inn í hana í fyrsta skipti.

- d. Ef sérstakar ástæður eru fyrir hendi má neita viðtöku á fé í sparisjóðinn eða gera að skilyrði að féð skuli standa óhreyft að minnsta kosti í eitt ár, en þá skal meiri hluti stjórnarinnar vera á því máli.
- e. Sparisjóðurinn getur neitað einstökum viðskiptamönnum að hafa hærri innstæðu en kr. 10000.00 — tíu þúsund krónur —.
- f. Um eigur manna í sparisjóðnum verður eigi sagt öðrum en þeim, sem lögum samkvæmt geta krafizt þess.

13. gr.

Upphæð innlánsvaxta ákveður sparisjóðsstjórnin á hverjum tíma í samræmi við ákvæði gildandi laga. Vextir af innstæðu skulu reiknaðir út að fullu og færðir í bækur sjóðsins við lok hvers árs. Í innstæðubókinni skulu vextir hvers innstæðueiganda þá lagðir við höfuðstól á reikning hans. Vextir reiknast eftir mánuðum þritugnættum og gjaldast vextir í eigi minni pörtum en heilum eyri. Í fyrsta sinn sem viðskiptabók er sýnd eftir hver áramót, skulu vextir færðir í hana og skal þess þá nákvæmlega gætt, að upphæð innstæðufjár, að meðtöldum vöxtum í viðskiptabókinni, beri saman við það sem innstæðubókin telur. Finnist skekkja í vaxtareikningi eftir að vextirnir hafa verið skráðir í innstæðubók má eigi breyta hinni skráðu vaxtaupphæð, en leiðréttá skal skekkjuna þegar hún finnst.

14. gr.

Af fé, sem sparisjóðurinn ávaxtar með sparisjóðskjörum, verður greitt það, sem menn óska, án uppsagnarfrests, þegar stjórn sjóðsins sér það fært, en heimta má að upphæðum frá 300 til 500 kr. sé með viku fyrirvara sagt upp, og upphæðum þar yfir með tveggja mánaða fresti. Án tveggja mánaða frests er eigi skylt að borga meira en kr. 1000.00 á mánuði hverjum úr sömu viðskiptabók.

15. gr.

Aldrei má greiða neina upphæð af sparisjóðsinnstæðufénu nema því aðeins, að viðskiptabókin sé sýnd og skal þá upphæðin jafnframt skráð í hana. Skulu starfsmenn sjóðsins gæta þess nákvæmlega, að þetta sé gert, og skulu í því skyni í hvert sinn bera greiðslu þá, sem skráð er í viðskiptabókina, saman við fjárhæð þá, sem skráð er í bækur sjóðsins.

Það er eigi á ábyrgð sparisjóðsins þótt handhafi viðskiptabókar hafi eigi haft löglega heimild frá eiganda hennar til að fá útborgað fé það, er viðskiptabókin hljóðar um eða eitthvað af því.

Þegar innlögum er veitt móttaka án þess að viðskiptabók sé sýnd, skal gefa sérstaka kvittun fyrir innlögum og skal þess getið í kvittuninni, að hún gildi aðeins þar til upphæðin verður rituð í viðskiptabók innstæðueiganda, en það skal gert næst þegar viðskiptabókin er sýnd í sparisjóðnum og afhendist þá kvittunin féhirði.

16. gr.

Greiðist innstæða að fullu, skal skila viðskiptabókinni aftur án endurgjalds og glatist viðskiptabók verður farið með hana eftir þar um gildandi lögum.

17. gr.

Ef eigandi að innstæðufé eða erfingjar hans vitja eigi innstæðu sinnar í 15 ár til að taka við vöxtum eða segja upp höfuðstól og eigi heldur innan 6 mánaða

eftir áskorun í blaði því, er flytur stjórnarvaldaauglýsingar, er öll innstæðan, **165**
 ásamt vöxtum, orðin eign sparisjóðsins. **20. des.**

18. gr.

Innstæðufé getur sparisjóðurinn sagt lausu með þriggja mánaða uppsagnar-
 fresti, en auglýsa skal það á lögmatan hátt. Eftir gjalddaga eru engir vextir
 greiddir af því sem uppsagt er.

19. gr.

Ársarð allan af rekstri sparisjóðsins, að kostnaði og vöxtum frádregnum,
 skal leggja í varasjóð. Tjón, sem sparisjóðurinn kann að verða fyrir og ársarður
 eigi hrekkur til að greiða, skal greiða úr varasjóði, en eigi má greiða þaðan annað,
 nema því aðeins að varasjóður nemi að minnsta kosti 10% af sparisjóðsinn-
 stæðufénu samanlögðu. Þegar svo er komið hag varasjóðs getur stjórnarráðið
 samþykkt, eftir tillögum sparisjóðsstjórnarinnar, að verja megi fé úr sjóðnum til
 nýtsamra fyrirtækja í almenningsþarfir í Grýtubakkahreppi.

20. gr.

Varasjóður sparisjóðsins skal vera í tryggum og auðseldum verðbréfum eða
 inneign í íslenskum bönkum, með ríkisábyrgð. Þó er eigi skylt að koma meiru af
 varasjóði svo fyrir að nemi 5% af innstæðufé sjóðsins samanlögðu, eins og það
 var í árslok næst á undan. Nú ber svo við að stjórn sparisjóðsins neyðist til þess
 að grípa til fjár þessa vegna ófyrirsjáanlegra útborgana, og er henni þá skylt
 svo fljótt sem verða má, að koma því í samt lag aftur.

III. KAFLI

Um útlán.

21. gr.

Eignir sjóðsins skal ávaxta:

- a. með því að kaupa ríkisskuldabréf eða önnur skuldabréf, sem álíta má jafn-
 góð;
- b. með því að lána fé til einstakra manna gegn áreiðanlegu fasteignaveði í hæsta
 lagi 60% af virðingarverði því, er lögskipaðir virðingarmenn meta, eða gegn
 sjálfskuldarábyrgð einstakra manna eða félaga. Sjálfskuldarábyrgðarlán úr
 sjóðnum til einstakra manna má þó aðeins veita til lengri tíma en eins árs,
 að þau séu afborgunarlán með árlegri afborgun og sé láninu að fullu lokið
 innan tíu ára frá lánveitingunni;
- c. með því að kaupa víxla, sem sparisjóðsstjórn álitur tryggja;
- d. á hvern annan hátt, er stjórn sjóðsins telur heppilegan.

22. gr.

Sparisjóðurinn áskilur sér forvexti af útlánnum. Vextir skulu ávallt greiddir á
 gjalddaga, en bregðist það greiðir skuldunautur 1% árlega dráttarvexti um þann
 tíma, sem dregist hefur að borga fram yfir gjalddaga.

23. gr.

Aldrei má veita lán úr sjóðnum nema meiri hluti sparisjóðsstjórnar sé því sam-
 þykkur og hafi ákveðið hámark lánsins.

Þegar verðbréf, er sparisjóðurinn kaupir, hljóða á handhafa, skal tafarlaust láta
 nafnskrá bréfin, sem eign sparisjóðsins. Verðbréfaforða sjóðsins má því aðeins
 skerða, að meiri hluti sparisjóðsstjórnarinnar samþykki.

165

24. gr.

20. des.

Án samþykki allrar sparisjóðsstjórnar má sparisjóðurinn ekki taka lán til annars en þess að fullnægja skuldbindingum sínum gagnvart innstæðueigendum. Aldrei má sparisjóðurinn taka lán, nema meiri hluti sparisjóðsstjórnar hafi ákveðið það.

Nú veðsetur sparisjóðurinn skuldabréf sín eða verðbréf sem handveð til tryggingar slíkum lánunum, og skal þess þá nákvæmlega gætt, að jafnan séu í vörzlum sparisjóðsins fullgild skirteini frá lánveitanda fyrir geymslu veðsins. Skulu þækur sjóðsins einnig ljóslega bera með sér hvar bréfin séu geymd og hver þau séu.

25. gr.

Eigi má sparisjóðurinn gefa út handhafaskirteini á sjálfan sig.

IV. KAFLI

Um reikninga sparisjóðsins.

26. gr.

Reikningsár sparisjóðsins skal vera almanaksárið og skal ársreikningur hans ávallt vera saminn fyrir 10. febr. ár hvert.

27. gr.

Ársreikningurinn skal þannig gerður, að af honum sjáist glöggst:

1. hversu mikið alls hafi verið greitt í sjóðinn og úr honum á árinu. Skal í því efni saminn reikningur yfir allar innborganir í sjóðinn og útborganir úr honum og skal þar í greint, hver sjóðforðinn hafi verið í ársbyrjun og hver í árslok;
2. hverjar tekjur hann hafi haft af starfi sínu á árinu og hver útgjöld hans hafi verið. Einnig skal tilgreina tap það, er hann kann að hafa beðið á árinu. Skal í þessu skyni semja reikning yfir rekstur sjóðsins;
3. hverjar séu eignir sjóðsins í árslok og hverjar skuldir eða skuldbindingar hvili á honum. Til þess að þetta sjáist sem gleggst, skal semja nákvæman efnahagsreikning fyrir sjóðinn eins og hagar hans stóð í árslok.

28. gr.

Semja skal við hver árslok sundurliðaða skrá yfir inneignir allra innstæðueigenda, að meðtöldum vöxtum. Skal tala innstæðueigenda (viðskiptabóka) nákvæmlega sjást af skrá þessari. Einnig skal semja sundurliðaða skrá yfir öll þau lán, er sjóðurinn á útistandandi, s. s. fasteignaveðslán, sjálfskuldarábyrgðarlán og handveðslán. Skal semja sérstaka skrá yfir hvern flokk lánanna.

Skrár þessar skulu bera með sér fyrir hvaða tímabil vextir eru greiddir af hverju einstöku láni, svo glöggst sjáist hversu mikið er greitt fyrir fram af vöxtum og eins af hverjum lánunum vextir eru vangoldnir. Enn fremur skal semja sundurliðaða skrá yfir víxla þá, er sparisjóðurinn kann að eiga í árslok, og eigi eru innleystir. Gjald-dagi víxlanna sé tilgreindur á skránni. Skal sjást á skránni hvernig víxilréttar hefur verið gætt.

Á öllum skráum skal geta nafns hvers innstæðueiganda eða lántakanda, svo og einkennistölu. Loks skal semja sundurliðaða skrá um allar aðrar eignir sjóðsins, svo og skrá yfir skuldir þær, sem hann er í við aðra.

29. gr.

Skýlt er sparisjóðnum að hafa reikninga sína jafnan í því formi, er fyrirmyndir stjórnarráðsins sýna.

V. KAFLI
Um endurskoðun.

155
20. des.

30. gr.

Til þess að rannsaka reikninga sjóðsins og bókfærslu alla, skal velja tvo endurskoðendur, skulu þeir kosnir af sýslunefnd Suður-Þingeyjarsýslu til eins árs í senn. Endurkjósa má endurskoðendur. Kjósa skal tvo menn til vara og ganga þeir í stað aðalmanna í forföllum þeirra.

31. gr.

Tilkynna skal sparisjóðaeftirlitinu hverjir séu kosnir endurskoðendur sparisjóðsins.

32. gr.

Skýlt er endurskoðendum að rannsaka sjóðforða sparisjóðsins og verðbréfaeign hans, að minnsta kosti misserislega.

Endurskoðendur eiga frjálsan aðgang að öllum bókum, verðbréfum og öðrum skjölum og verðmætum sjóðsins hvenær sem þeim þykir henta til eftirlits, hvort heldur þeir eru báðir í einu eða hvor um sig.

33. gr.

Endurskoðendum er skýlt að hafa nákvæmt eftirlit með allri bókfærslu sparisjóðsins og gefa gætur að því að þar sé allt í reglu, og að gætt sé allra þeirra fyrirmynda, er þar um gilda. Ber þeim gaumgæfilega að rannsaka að allar greiðslur í sjóðinn og úr honum séu rétt færðar í bókum sparisjóðsins. Skulu þeir benda á, ef eitthvað er athugasvert, svo að úr verði bætt tafarlaust.

34. gr.

Ársreikning sparisjóðsins skulu endurskoðendur rannsaka, þegar eftir að hann er saminn og skulu þeir hafa lokið starfi sínu fyrir 20. febr. Rita þeir síðan á reikninginn vottorð sitt um að endurskoðun reikningsins sé lokið. Reikningurinn með athugasendum endurskoðenda skal síðan lagður fyrir aðalfund til úrskurðar.

35. gr.

Verði ágreiningur milli endurskoðenda um einhver atriði, er tilhögun á reikningsfærslu sparisjóðsins eða bókfærslu snertir og þeir koma sér eigi saman um, skulu endurskoðendur leggja málið fyrir sparisjóðseftirlitið til úrskurðar. Eins skal að farið ef endurskoðendur komast að raun um að rekstur sjóðsins sé ekki að öllu leyti lögmatgur og í fullu samræmi við lög nr. 69 27. júní 1941, um sparisjóði, svo og reglugerð nr. 36 frá 15. febr. 1942 og önnur gildandi fyrirmæli, og stjórn sjóðsins bætir eigi tafarlaust úr því sem ábótavant er.

36. gr.

Aðalfundur ákveður þóknun handa endurskoðendum fyrir starf þeirra.

Samþykktir þessar staðfestast hér með.

Viðskiptamálaráðuneytið, 20. desember 1944.

Pétur Magnússon.

Torfi Jóhannsson.